

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
OKRUŽNI SUD U BANJALUCI
Broj: 71 0 K 320175 24 Kž 5
Banjaluka, 12.11.2024. godine

U IME REPUBLIKE SRPSKE!

Okružni sud u Banjaluci, u vijeću sastavljenom od sudija ovog suda Blagoja Dragosavljevića, kao predsjednika vijeća, Pane Gavrića i Snježane Kudrić kao članova vijeća, uz učešće zapisničara Dobrile Sandić, u krivičnom predmetu protiv optuženog D. B, zbog krivičnog djela nasilje u porodici ili porodičnoj zajednici iz člana 190. stav 3. u vezi sa stavom 1. Krivičnog zakonika Republike Srpske počinjenog na štetu D. S. i dva krivična djela nasilje u porodici ili porodičnoj zajednici iz člana 190. stav 3. u vezi sa stavom 1. Krivičnog zakonika Republike Srpske izvršenih na štetu Mldb. 1 i Mldb. 2, odlučujući o žalbama Okružnog javnog tužilaštva Banjaluka i branioca optuženog Milane Vukojević, advokata iz Banjaluke, izjavljenih protiv presude Osnovnog suda u Banjaluci broj 71 0 K 320175 20 K od 16.11.2023. godine, u javnoj sjednici održanoj dana 12.11.2024. godine, donio je

PRESUDU

Odbijaju se, kao neosnovane, žalbe Okružnog javnog tužilaštva Banjaluka i branioca optuženog D. B. i potvrđuje presuda Osnovnog suda u Banjaluci broj 71 0 K 320175 20 K od 16.11.2023. godine.

Obrazloženje

Presudom Osnovnog suda u Banjaluci broj 71 0 K 320175 20 K od 16.11.2023. godine (u daljem tekstu: pobijana presuda) optuženi D. B. (tačka 1. izreke pobijane presude) oglašen je krivim da je u vrijeme, mjestu i na način opisan u izreci pobijane presude drskim i bezobzirnim ponašanjem, te prijetnjom da će napasti na život ili tijelo, u prisustvu djece, ugrozio spokojstvo člana svoje porodice i time doveo do povrede njegovog psihičkog integriteta, počinio krivično djelo nasilje u porodici ili porodičnoj zajednici iz člana 190. stav 3. u vezi sa stavom 1. Krivičnog zakonika Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 64/17, sa naknadnim izmjenama u daljem tekstu: KZ RS), pa mu je sud primjenom tog propisa i člana 41., 46., 99. i 108. izričeka kaznu zatvora u trajanju od 2 (dvije) godine. Određeno je da vrijeme provedeno u pritvoru od 13.01.2020. godine do 06.04.2020. godine i od 17.05.2023. godine do 17.06.2023. godine će biti uračunato u izrečenu kaznu zatvora. Oštećena je upućena da imovinsko pravni zahtjev ostvari u parničnom postupku. Optuženi je obavezan da plati troškove krivičnog postupka u iznosu od 300,00 KM (tristotine konvertibilnih maraka) te druge eventualne troškove koji se naknadno utvrde.

Istom presudom optuženi D. B. je oslobađen od optužbe (tačka 2. pobijane presude) da je u vrijeme, mjestu i na način opisan u izreci pobijane presude, drskim i bezobzirnim

ponašanjem, ugrozio spokojstvo članova svoje porodice i time doveo do povrede njihovog psihičkog integriteta, a djelo učinjeno prema djeci, čime bi učinio dva krivična djela nasilje u porodici ili porodičnoj zajednici iz člana 190. stav 3. u vezi sa stavom 1. KZ RS, na štetu djece Mldb. 1 i Mldb. 2. Oštećeni su upućeni da imovinsko pravni zahtjev ostvaruju u parničnom postupku.

Protiv pobijane presude žalbu je blagovremeno izjavilo Okružno javno tužilaštvo Banjaluka (u daljem tekstu: žalba Tužilaštva), zbog bitne povrede odredbi krivičnog postupka iz člana 310. stav 1. tačka a) u vezi sa članom 311. stav 1. tačka k) Zakona o krivičnom postupku Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 53/12, 91/17, 66/18 i 15/21, u daljem tekstu: ZKP RS), zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja člana 310. stav 1. tačka v), u vezi sa članom 313. stav 1. ZKP RS, odluke o krivičnoj sankciji iz člana 310. stav 1. tačka g) u vezi sa članom 314. stav 1. ZKP RS te odluke o troškovima krivičnog postupka iz člana 310. stav 1. tačka g) u vezi sa članom 314. stav 2. ZKP RS sa prijedlogom da sud uvaži žalbu, ukine pobijanu presudu u dijelu koji se odnosi na dva krivična djela nasilje u porodici ili porodičnoj zajednici iz člana 190. stav 3. u vezi sa stavom 1. KZ RS na štetu Mldb. 1 i Mldb. 2 i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno odlučivanje, a da pobijanu presudu u dijelu koji se odnosi na krivično djelo nasilje u porodici ili porodičnoj zajednici iz člana 190. stav 3. u vezi sa stavom 1. KZ RS na štetu D. S. preinači tako da optuženom za to krivično djelo izrekne kaznu zatvora u dužem trajanju koja bi bila adekvatna učinjenom krivičnom djelu i kojom bi se u cjelosti ostvarila svrha kažnjavanja, a da pobijanu presudu ukine u pogledu troškova krivičnog postupka i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno odlučivanje. Bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 311. stav 1. tačka k) ZKP RS obrazlaže da se nerezumljivost izreke presude ogleda u tome da nije jasno da li je prvostepeni sud zaključio da nema dovoljno dokaza ili da u radnjama optuženog nisu ispunjena zakonska obilježja predmetnih krivičnih djela. U pogledu činjenične osnove ukazuje da sud pogrešno izvodi zaključak da su maloljetna djeca nezakonito saslušana. Smatra da i stručni saradnici tužilaštva imaju status ovlašćenih službenih lica i da su maloljetna djeca saslušana u prisustvu psihologa kao i da je pogrešno izveden zaključak da iz drugih dokaza nisu dokazane opisane radnje, ukazujući na iskaz svjedoka D. S. i S. S. koje su opisale ponašanje djece. U pogledu odluke o krivičnoj sankciji za djelo za koje je optuženi oglašen krivim, iznosi da na pravilan način nisu vrednovane otežavajuće okolnosti na strani optuženog cijeneći da je i ranije činio ista krivična djela kao i djela sa elementima nasilja, da je bilo nužno vrednovati radnje optuženog koje je preduzimao. U okviru žalbenog osnova koji se odnosi na troškove krivičnog postupka ukazuje da nije označen rok plaćanja kao i to da je nejasno o kojim naknadnim troškovima se može raditi.

Protiv pobijane presude žalbu je blagovremeno izjavio i branilac optuženog Milana Vukojević, advokat iz Banjaluke zbog bitne povrede odredbi krivičnog postupka, pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja, pogrešne primjene materijalnog prava, odluke o krivičnoj sankciji i odluke o troškovima postupka sa prijedlogom da sud pobijanu presudu preinači na način da optuženog oslobodi ili presudu ukine i održi pretres te nakon toga donese oslobađajuću presudu ili da predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno suđenje kako bi razjasnio sporne činjenice.

Odgovor na žalbu dostavila je branilac optuženog Milana Vukojević, advokat iz Banjaluke navodeći da je odbrana optuženog saglasna sa prijedlogom Tužilaštva da se pobijana presuda ukine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno odlučivanje ali ne iz razloga koje je tužilac naveo u žalbi već zbog žalbenih navoda odbrane istaknutih u žalbi. Žalbom ukazuje da u činjeničnom supstratu optužnice nisu opisane radnje optuženog koje

čine bitno obilježje krivičnog djela, pa kako nisu konkretizovane radnje optuženog smatra da je nužno bilo primijeniti odredbu člana 3. ZKP RS pa je time počinjena bitna povreda odredaba krivičnog postupka. U pogledu činjenične osnove ukazuje da je pogrešno izveden zaključak o preduzetim radnjama optuženog i izazvanog poremećaja psihičkog zdravlja oštećene obzirom da se oštećena nije javljala na telefon kao i to da vještak medicinske struke nije objasnio brzinu razvoja šifre F41.2 usljed psihičkog maltretiranja oštećene i da sud pokušava da optuženog prikaže kao monstruma koga treba zatvoriti na duže vrijeme. Smatra da je pogrešnom ocjenom spornih situacija sud trebao primijeniti princip in dubio pro reo i optuženog osloboditi od optužbe. Navodi da je pobijana presuda manjkava i da se u tom pravcu branilac izjasnio u žalbi koju je podnijela dana 05.03.2024. godine. Predlože da se pobijana presuda ukine zbog postojanja žalbenih osnova koji su navedeni u žalbi branioca.

Ispitujući pobijanu presudu u dijelu u kojem se pobija žalbama, u smislu odredbe člana 320. ZKP RS, odlučeno je kao u izreci ove presude iz sljedećih razloga:

Nisu osnovani argumenti iz žalbe tužioca izneseni u pravcu da je izreka pobijane presuda nerazumljiva, protivrječna sama sebi ili razlozima presude ili da obrazloženje presude ne sadrži razloge o odlučnim činjenicama i time počinjena bitna povreda odredaba iz člana 311. stav 1. tačka k) ZKP RS. Pravilno prvostepeni sud obrazlažući razloge za donošenje oslobađajuće presude u pogledu (tačke 2. izreke presude) ukazujući na stav Vrhovnog suda Republike Srpske naveden u presudi broj 11 0 K 026089 20 Kž 4 kojom presudom je jasno ukazano da saslušanje maloljetnih lica u istrazi vrši tužilac ili ovlašćeno službeno lice a stručni saradnik tužilaštva nije ovlašćen da sasluša maloljetna lica kao i da (stručni savjetnik, psiholog, ili drugo stručno lice) samo paze da je djetetu, odnosno maloljetniku bude sve jasno i da se njima ne postavljaju pitanja na neprikladan način. Kod toga da maloljetna djeca nisu saslušana od strane tužioca ili ovlašćenog lica i transkripte o njihovom saslušanju nije mogla koristiti ni vještaka prof. dr Sanja Vukadinović Stojanović niti vještak psiholog Tatjana Popović o čemu su sadržani razlozi u pobijanoj presudi na (strani 18.) pobijane presude koje razloge prihvata i ovaj sud i zbog navedenog nisu počinjene bitne povrede odredaba krivičnog postupka. Postupanje tužioca ili ovlašćenog službenog lica je propisano i u odredbi član 186. stav 2. Zakona o zaštiti i postupanju sa djecom i maloljetnicima u krivičnom postupku koji zakon je bio na snazi u vrijeme saslušanja maloljetne djece a kako na osnovu drugih izvedenih dokaza nije dokazano da je optuženi počinio krivično djelo, pravilno je prvostepeni sud u sumnji da je optuženi preduzeo radnje opisane u (tački 2.) izreke presude donio oslobađajuću presudu primjenjujući princip in dubio pro reo.

Nisu osnovani ni žalbeni prigovori tužioca izneseni u pogledu činjenične osnove. Činjenično stanje je i potpuno i pravilno utvrđeno i žalbeni prigovori koji se u osnovi ponavljaju a odnose se na saslušanje maloljetne djece od strane stručnog saradnika tužilaštva nisu prihvatljivi iz razloga što stručni saradnik tužilaštva nema svojstvo ovlašćenog službenog lica a presuda nije mogla biti zasnovana na službenoj zabilješci Centra za socijalni rad u kojoj je konstatovano da su djeca zabrinuta, da ih otac ispituje sa kim bude njihova majka i dr. Službena zabilješka sama za sebe nije dokaz i kao dokaz se može prihvatiti samo ako je proizišla iz nekog drugog dokaza.

Dakle, suprotno prigovorima koji se iznose u žalbi tužioca, činjenična utvrđenja pobijane presude su po ocjeni ovog suda potpuna i pravilna. Ona su zasnovana na dokazima izvedenim na glavnom pretresu pred prvostepenim sudom, koji su navedeni u obrazloženju pobijane presude, ocijenjeni na način kako propisuje odredba člana 295. stav 2. ZKP RS. Takvim pristupom ocjeni izvedenih dokaza izveden je i konačan, a po ocjeni ovog suda

pravilan zaključak da nije dokazano da je optuženi počinio krivično djelo nasilje u porodici ili porodičnoj zajednici iz člana 190. stav 3. KZ RS navedeno u tački 2. pobijane presude obzirom da su maloljetna lica nezakonito saslušana pa posljedično tome nije mogao biti ni prihvaćen nalaz i mišljenje vještaka Prof. dr Sanje Vukadinović Stojanović i mr Tatjane Popović.

Nadalje nisu osnovani ni prigovori tužioca u pogledu izrečene kazne zatvora u trajanju od 2 (dvije) godine iz razloga što je propisana kazna za krivično djelo nasilje u porodici ili porodičnoj zajednici iz člana 190. stav 3. u vezi sa stavom 1. KZ RS kazna zatvora u trajanju od dvije do deset godina. Prvostepeni sud je cijenio sklonost optuženog da vrši krivična djela kao otežavajuću okolnost dok nije našao postojanje olakšavajućih okolnosti na strani optuženog. Kod toga da je kazna zatvora izrečena u granicama propisane i ovaj sud smatra da je izrečena kazna primjerena i da će se izrečenom kaznom zatvora postići svrha kažnjavanja iz člana 43. KZ RS a da optuženi ubuduće neće činiti ovakva ili slična krivična djela.

Nisu prihvatljivi ni prigovori tužioca izneseni u pravcu da nije jasno o kojim naknadnim troškovima sud može odlučivati. Mogućnost donošenja posebnog rješenja u pogledu troškova krivičnog postupka propisana je odredbom člana 98. stav 2. ZKP RS dok je u stavu 1. tog člana propisano koje troškove snose stranke i to su troškovi koje su prouzrokovali svojom krivicom i tim rješenjem se određuje rok plaćanja.

Nisu osnovani ni argumenti žalbe branioca optuženog iznesnih u prilog tvrdnji o počinjenoj bitnoj povredi odredaba krivičnog postupka iz člana 311. stav 2. ZKP RS koje se manifestuju u tome da nije pravilno primijenjena odredba član 3. stav 2. ZKP RS kao i da na pravilan način nije primijenjena odredba člana 295. stav 2. ZKP RS. Naime, na osnovu izvedenih dokaza i to prvenstveno tvrdnji saslušanih svjedoka te izvedenih materijalnih dokaza navedenih na (strani 3 i 4) pravilno je prvostepeni sud utvrdio da je optuženi preduzeo radnje opisane u (tački 1.) pobijane presude. Svjedok oštećena D. S. je do detalja opisala postojanje visokokonfliktne vanbračne zajednice u kojoj su ona i optuženi stekli dvoje maloljetne djece, da joj se u alkoholisanom stanju obraćao i pitao da li je istina da je sa nekim u vezi, da joj je prijetio da će je ubiti, da ima pištolj i da će ju polomiti, dolazio na njeno radno mjesto i raspitivao se za nju i da je iz tih razloga optuženog prijavljivala policiji. Da je optuženi preduzimao radnje opisane u (tački 1.) pobijane presude potvrdila je i svjedok S. S. i da je ona dolazila pred oštećenu D. S. zbog straha za oštećenu. Opisala je način događanja prilikom dolaska optuženog pred njihova vrata, da je prijetio i tražio da uđe u kuću što je sve uticalo na oštećenu koja govorila da će se ubiti. Da je do povrede psihičkog integriteta i duševnog zdravlja kod oštećene došlo zbog prijetnji koje je upućivao optuženi utvrđeno je na osnovu provedenog vještačenja od strane prof. dr Sanje Vukadinović Stojanović i mr Tatjane Popović i dijagnostifikovan poremećaj F41.2 koji spada u kategoriju neurotskih, stresogenih i tjelesno manifestnih poremećaja. Pravilno prvostepeni sud dovođenjem u vezu iskaze navedenih svjedoka sa listingom poziva sa telefonskih brojeva koje koristi optuženi izvodi zaključak o počinjenom krivičnom djelu navedenom u (tački 1.) izreke pobijane presude. Tvrdnje branioca optuženog da su telefonske pozive upućivala djeca i nisu potkrijepljene bilo kakvim dokazima. Na osnovu iznesenog pogrešan je zaključak branioca da nije pravilno primijenjena odredba člana 295. stav 2. ZKP RS, iz razloga što je prvostepeni sud ocijenio izvedene dokaze i na osnovu tako izvedenih dokaza izveo pravilan zaključak da je dokazano da je optuženi počinio predmetno krivično djelo.

Nisu osnovani ni žalbeni prigovori branioca da je činjenično stanje pogrešno utvrđeno. Prigovori branioca da su oštećenu pozivala djeca sa telefona optuženog dok su boravila kod njega, te da je optuženi dan 09.01.2020. godine bio kod svoje kuće i nisu potkrijepljeni bilo kakvim dokazima. Nadalje nisu dovedene u pitanje tvrdnje saslušanih svjedoka D. S. i S. S. saslušanjem svjedoka odbrane B. B. i I. B. koji svjedoci su majka i brat optuženog kod kojih je postojao interes da olakšaju položaj optuženog i ocjeni iskaza navedenih svjedoka datu od strane prvostepenog suda prihvata i ovaj sud. Činjenično stanje je i potpuno i pravilno utvrđeno a prigovori branioca da optuženi nije preduzimao opisane radnje, da oštećenu on nije pozivao već djeca, da nisu dokazane radnje za dane 12. i 13. 01.2020. godine se ispoljavaju kao neosnovani.

Bez osnova su i prigovori branioca da je bilo nužno primijeniti princip in dubio pro reo i da je posledično tome pogrešno izrečena kazna zatvora. Radnje optuženog su dokazane, pravilno su primijenjene odredbe KZ RS, kazna zatvora je izrečena u granicama propisane i prigovori žalbe branioca u pogledu krivičnopravne sankcije nisu osnovani.

Iz navedenih razloga valjalo je žalbe tužioca i branioca optuženog odbiti, kao neosnovane, pobijanu presudu potvrditi i donijeti odluku kao u izreci na osnovu člana 327. ZKP RS.

Zapisničar
Dobрила Sandić

Predsjednik vijeća
Blagoje Dragosavljević